

Gade (SF):

Må jeg sige til hr. Sønderbys indlæg for snart længe siden, at det var helt morsomt at høre et indlæg, som handlede om, at landbruget skulle klare sig selv uden offentlig støtte, og om den fri bonde – og så står vi altså og behandler et lovforslag, som koster staten 5–6 mia. kr. Det er da helt i orden, og den slags kan da også være nødvendigt, men jeg ved ikke, om det sådan fremmer tilliden til, at vi tænker os om.

Hr. Dohrmann siger, at det er miljøet – nu skal vi have den én gang til – der er problemet. Jeg troede, at den var færdig, og at man ikke behøvede at sige det endnu en gang. Det gør det ikke mere sandt, at man siger det én gang til. Man må jo i virkeligheden konstatere, at miljøproblemerne – også dem, der skyldes landbruget – er endnu mere akutte, end da vi diskuterede vandmiljøplanen. Det er jo det, der ligger bag indkaldelsen af en samling i Nordisk Råd, og det er vel også det, der gør, at man nu også alle vegne diskuterer voldsomt, hvordan man skal sætte yderligere kræfter ind på at begrænse forureningen.

Hr. Dohrmann sagde kun noget om de grønne obligationer, som jeg forstod han kunne lide. Han meldte ikke noget ud omkring jordbrugsålanene og om hele konstruktionen med staten som mellemmand, men det er jo ikke sikkert, vi skal have noget at vide om det.

Så vil jeg sige til landbrugsministeren, at det var interessant at høre landbrugsministeren tale om, at vi skulle have en samlet løsning. Så må man spørge: Hvad er en samlet løsning? Ja, det er jo altså det, regeringen lægger frem. Regeringen siger, at refinansiering skal ses i sammenhæng med strukturtilpasning, men skal vi så have det som en samlet løsning? Nej, alt det skal vi diskutere til efteråret. Samtidig siger regeringen, at den samlede løsning først skal virke for landmænd allertidligst 1. januar næste år. Det er jo det, der står i forslaget. Ikke en dag før 1. januar vil noget komme til at virke undtagen terminsudsættelse og gældssanering.

Så er det, jeg spørger: Hvad er det for et begreb, der kaldes samlet løsning? Det er altså det, regeringen nu har lagt frem; men det er da ikke en gennemtænkt, samlet løsning, for så skulle man jo netop sige, at der er ting, der skal lægges over til diskussion om strukturtilpasning, og den ligger til efteråret.

Det burde jo være refinansiering, hvis der altså var mening i den måde, regeringen argumenterer på. Jeg konstaterer, at det er der ikke, og jeg forstår i virkeligheden ikke, hvad argumentet er for, at man har sat pakken sammen på denne her måde. Hvorfor mener man ikke, man skal have 2. delrapport, der handler om finansieringsforhold og ejerformer? Der står, at det er, hvad den rapport skal handle om. Hvorfor skal den ikke på bordet?

Mange ordførere har sagt, at vi skal have en bred vifte af valgmuligheder. Hvorfor er I så bange for en valgmulighed, der bygger på andelstanken, der giver landmænd mulighed for at være forpagtere på en andelsejet gård? Hvorfor tør I ikke? Hvorfor tør Venstre ikke den model? Hvorfor tør I det ikke? I, der har lavet andelsbevægelsen i sin tid, hvorfor tør I ikke en finansieringsmodel . . . .

Formanden:

Man må ikke tale direkte.

Gade (SF):

Undskyld. Hvorfor tør Venstre, Danmarks liberale Parti, ikke fremlægge et forslag om finansiering og ejerformer, som bygger på partiets egen tradition? Hvad er det, I er bange for?

I aftes i fjernsynet så vi, hvordan andelsbevægelsen havde udartet på nogle måder. Vi så, hvordan Kløver Mælk og Mejeriselskabet Danmark, kujonerer et andelsselskab i Struer, men heldigvis havde de deroppe da lidt forståelse for andelstanken, og jeg håber, det går dem godt. Men er det gået så galt i Venstre, at man ikke tør fremlægge en bred vifte, som giver danske landmænd en chance for at starte på et andet grundlag end det traditionelle?

Til sidst vil jeg sige til diskussionen om, hvem der skal hjælpes, at jeg synes, vi skal diskutere mere i udvalget, om det er de rigtige, der bliver hjulpet her. Jeg tror det ikke. Jeg tror, der er nogle af de effektive, som er meget forgældede, som bør have en ordentlig gældssanering, hvor kreditforeninger og øvrige kreditorer skal være med til at betale. Det er derfor, vi mener, at gældssaneringsinstrumentet er det vigtigste lige nu. Og når vi så har fået en gældssanering igennem, ja, så skal vi selvfølgelig skabe virksomheder, der er økonomi i. Det er vi jo enige om. Men udgangspunktet for at vurdere det er altså, at vi foretager en ordentlig gældssanering.